

Bruksela, 8 maja 2024 r.
(OR. en)

9492/24

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0093(NLE)

RESUA 4
FIN 406
ECOFIN 531
ELARG 59
COEST 269
DEVGEN 66

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: DECYZJA WYKONAWCZA RADY w sprawie zatwierdzenia oceny Planu
Ukrainy

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

z dnia ...

w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy¹, w szczególności jego art. 19,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

¹ Dz.U. L, 2024/792 z 29.2.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj?locale=pl>

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 23 czerwca 2022 r. Rada Europejska przyznała Ukrainie status kraju kandydującego. W dniu 14 grudnia 2023 r. Rada Europejska podjęła decyzję o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z Ukrainą w następstwie zalecenia wydanego przez Komisję Europejską.
- (2) Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie miała destrukcyjny wpływ na ukraińską gospodarkę, która skurczyła się o 29,1 % w 2022 r., a w 2023 r. odnotowała tylko niewielką poprawę. Spadek ten wynikał z niemożności wykorzystywania zasobów produkcyjnych na terytoriach okupowanych przez Rosję albo sąsiadujących z linią frontu, przesiedleń ludzi na dużą skalę oraz zakłóceń w przemyśle, rolnictwie i handlu. Zarówno inflacja, jak i bezrobocie znacznie wzrosły po inwazji Rosji. Ze względu na wysokie wydatki na obronę deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych osiągnął 16 % PKB w 2022 r. i 27 % w 2023 r. Po utracie dostępu do międzynarodowych rynków finansowych Ukraina nadal polega na pomocy zagranicznej. W 2023 r. 17,5 % finansowania budżetu netto opierało się na wsparciu zewnętrznym.
- (3) W tym kontekście Unia ustanowiła wyjątkowy średnioterminowy jednolity instrument, który łączy dwustronne wsparcie udzielane Ukrainie przez Unię. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/792 Instrument na rzecz Ukrainy (zwany dalej „Instrumentem”) ustanowiono jako specjalny instrument o całkowitej maksymalnej kwocie wsparcia unijnego w wysokości 50 000 000 000 EUR w cenach bieżących. Instrument ma się przyczynić do wypełnienia luki w finansowaniu Ukrainy i utrzymania stabilności makrofinansowej do 2027 r., aby pomóc w zaspokojeniu potrzeb Ukrainy w zakresie odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji, przy jednoczesnym wspieraniu wysiłków reformatorskich tego kraju w ramach jego ścieżki akcesyjnej prowadzącej do członkostwa w Unii.

- (4) Wsparcie finansowe w ramach filaru I Instrumentu wynosi do 38 270 000 000 EUR. Z tej kwoty 5 270 000 000 EUR ma formę bezzwrotnego wsparcia, a maksymalnie 33 000 000 000 EUR ma formę pożyczek, włączając w to wszelkie finansowanie, które można zapewnić jako wyjątkowe finansowanie pomostowe zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) 2024/792. Ze względu na przepisy dotyczące wyjątkowego finansowania pomostowego w wysokości do 6 000 000 000 EUR łączna kwota zasobów finansowych udostępnionych na potrzeby Planu Ukrainy wynosi maksymalnie 32 270 000 000 EUR, z czego do 5 270 000 000 EUR ma formę bezzwrotnego wsparcia finansowego, a do 27 000 000 000 EUR ma formę pożyczki.
- (5) Zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) 2024/792 Komisja może udzielić ograniczonego, wyjątkowego wsparcia poprzez finansowanie pomostowe, w formie pożyczek, na okres do 6 miesięcy, począwszy od dnia 1 stycznia 2024 r. Jeżeli Plan Ukrainy nie zostanie przyjęty do dnia 2 marca 2024 r. lub umowa ramowa przewidziana w art. 9 tego rozporządzenia nie zostanie podpisana. W dniu 13 marca 2024 r. Komisja i Ukraina podpisały protokół ustaleń w celu udostępnienia Ukrainie do 6 000 000 000 EUR w formie pożyczek jako wyjątkowe finansowanie pomostowe, przy założeniu spełnienia przez Ukrainę warunku wstępnego przyznania wsparcia unijnego, spełnienia pięciu warunków dotyczących polityki oraz spełnienia określonych wymogów sprawozdawczych. Aby zapewnić ciągłość realizacji programu reform w Ukrainie, tych pięć warunków dotyczących polityki znajduje również odzwierciedlenie w Planie Ukrainy.

- (6) W dniu 20 marca 2024 r. Ukraina formalnie przedłożyła Komisji Plan Ukrainy zgodnie z art. 14, 16 i 17 rozporządzenia (UE) 2024/792. Plan Ukrainy obejmuje 15 rozdziałów sektorowych i trzy rozdziały horyzontalne dotyczące procesów rekonstrukcji i modernizacji na wszystkich szczeblach administracji rządowej, mechanizmów i ustaleń służących ochronie interesów finansowych Unii oraz konsultacji z zainteresowanymi stronami podczas przygotowywania Planu Ukrainy. Łącznie 151 mierzalnych etapów jakościowych i ilościowych jest powiązanych z finansowaniem w ramach filaru I Instrumentu, z czego pięć przypisano do wyjątkowego finansowania pomostowego, a 146 do finansowania na podstawie niniejszej decyzji. Etapy te zostały określone przez Komisję Europejską i rząd Ukrainy na podstawie potrzeb, priorytetów i zdolności Ukrainy. Oprócz środków objętych Instrumentem, w Planie Ukrainy zaproponowano szerszy program reform i inwestycji. Pod tym względem stanowi on jeden kompleksowy plan dla rządu Ukrainy, określający priorytety reform i inwestycji dla wszystkich darczyńców działających na rzecz zaspokojenia bezpośrednich potrzeb finansowych i przyszłej odbudowy gospodarczej i rekonstrukcji Ukrainy w perspektywie krótko- i średnioterminowej. Należy również podjąć kroki niezbędne do zapewnienia ścisłej koordynacji pomiędzy darczyńcami i komplementarności między nimi, w tym poprzez regularne konsultacje i kontakty strategiczne.

- (7) Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2024/792 Komisja oceniła zasadność, kompleksowość i stosowność Planu Ukrainy. Przeprowadzając tę ocenę, Komisja działała we współpracy z Ukrainą w możliwie szerokim zakresie i konsultowała się z innymi partnerami międzynarodowymi. Komisja oceniła w szczególności, czy Plan Ukrainy stanowi dostosowaną do potrzeb, spójną, kompleksową i odpowiednio wyważoną odpowiedź na cele Instrumentu, czy pomaga mierzyć się z odnośnymi wyzwaniami określonymi w kontekście ścieżki akcesyjnej Ukrainy i jest z nimi spójny, czy przewidziane w nim środki są spójne z zasadami ogólnymi Instrumentu, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2024/792, oraz czy zaspokoi on potrzeby Ukrainy w zakresie odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji. Komisja oceniła również, czy można spodziewać się, że ustalenia zaproponowane przez Ukrainę zapewnią skuteczne wdrażanie i monitorowanie oraz sprawozdawczość w odniesieniu do Planu Ukrainy oraz czy można spodziewać się, że skutecznie zapewnią odpowiedni poziom ochrony interesów finansowych Unii. Ponadto Komisja oceniła, czy przeprowadzono należyte konsultacje z Radą Najwyższą Ukrainy zgodnie z krajowymi ramami prawnymi Ukrainy, czy w Planie Ukrainy uwzględniono, w stosownych przypadkach, wkład zainteresowanych stron oraz czy zapewnia on innym darczyńcom możliwość wspierania jego celów.

- (8) W Planie Ukrainy zaproponowano 69 reform i 10 inwestycji, które mają zostać zrealizowane z myślą o osiągnięciu ogólnych i szczegółowych celów Instrumentu. Plan Ukrainy obejmuje kluczowe obszary, takie jak administracja publiczna, zarządzanie finansami publicznymi, wymiar sprawiedliwości, walka z korupcją i praniem pieniędzy, rynki finansowe, zarządzanie aktywami publicznymi, kapitał ludzki, otoczenie biznesowe, decentralizacja i polityka regionalna, energia, transport i logistyka, sektor rolno-spożywczy, zarządzanie surowcami krytycznymi, transformacja cyfrowa, transformacja ekologiczna i ochrona środowiska. Inwestycje są ujęte w sześciu rozdziałach sektorowych, a mianowicie w dziedzinie kapitału ludzkiego, otoczenia biznesowego, energii, transportu i logistyki, sektora rolno-spożywczego oraz decentralizacji i polityki regionalnej.
- (9) 146 mierzalnych etapów jakościowych i ilościowych określonych przez Komisję Europejską i rząd Ukrainy jako warunki otrzymania finansowania z Instrumentu rozłożono na lata 2024–2027. Profil płatności zależy od tych etapów i odzwierciedla potrzeby finansowe i makroekonomiczne Ukrainy. Biorąc pod uwagę sytuację makroekonomiczną Ukrainy i zdolność do obsługi zadłużenia, finansowanie jest skoncentrowane na wstępie w pierwszym i drugim roku wdrażania. Ta koncentracja wydatków na wstępie znajduje również odzwierciedlenie w liczbie etapów, które należy zrealizować. Etapy przewidziane w rozdziale dotyczącym zarządzania finansami publicznymi obejmują warunki dotyczące podstawowych wymogów, takich jak utrzymanie stabilności gospodarczej i finansowej, nadzór budżetowy i zarządzanie finansami publicznymi.

- (10) Etapy jakościowe i ilościowe związane z reformami i inwestycjami w ramach Planu Ukrainy stanowią odpowiednią odpowiedź na cele ogólne i szczegółowe Instrumentu określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2024/792. Każdy rozdział Planu Ukrainy przyczynia się w znacznym stopniu albo częściowo do realizacji co najmniej jednego z celów ogólnych i jednego z celów szczegółowych Instrumentu, koncentrując się na reformach i środkach wspierających konwergencję z Unią w celu wzmocnienia praworządności, demokracji oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności. Komisja będzie monitorować postępy we wdrażaniu Planu Ukrainy oraz jego wkład w realizację celów ogólnych i szczegółowych Instrumentu, w tym za pośrednictwem tabeli wyników dla Planu Ukrainy, która ma zostać ustanowiona na podstawie art. 21 rozporządzenia (UE) 2024/792.

- (11) Oczekuje się, że etapy jakościowe i ilościowe zaproponowane w Planie Ukrainy przyczynią się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, do ochrony środowiska, w tym różnorodności biologicznej, oraz do zrównoważonej i sprawiedliwej zielonej transformacji. Etapy te są – w stopniu, w jakim jest to możliwe w kraju ogarniętym wojną – zgodne z unijnymi normami klimatycznymi i środowiskowymi i opierają się na zasadzie niepomijania nikogo, zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) 2024/792. Etapy te są powiązane z polityką w zakresie środowiska i klimatu, a także z niektórymi reformami polityki sektorowej, których celem jest włączenie praktyk zrównoważonego rozwoju do głównego nurtu w kluczowych sektorach. W miarę możliwości wspiera to zarówno dostosowanie Ukrainy do zasady „nie czynić poważnych szkód” oraz jej postępy w osiąganiu celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, jak i wypełnianie przez nią zobowiązań wynikających z wielostronnych umów środowiskowych. Co najmniej 12 % wszystkich inwestycji planowanych w ramach filaru I Instrumentu powinno być dostosowane do celów klimatycznych i środowiskowych, biorąc pod uwagę warunki panujące w kraju ogarniętym wojną, w tym co najmniej 80 % wszystkich inwestycji w infrastrukturę transportową i co najmniej 60 % wszystkich inwestycji w infrastrukturę energetyczną. W Planie Ukrainy potraktowano również priorytetowo transformację cyfrową Ukrainy i wzmocnienie jej zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa, torując drogę do wdrożenia unijnego zestawu narzędzi na potrzeby cyberbezpieczeństwa sieci 5G.

- (12) W Planie Ukrainy uznano również istotne znaczenie skupienia się na ukraińskiej sile roboczej i kapitale ludzkim z myślą o ograniczaniu ubóstwa i o wzroście gospodarczym. W związku z tym w Planie Ukrainy kładzie się nacisk na renowację i modernizację placówek opieki zdrowotnej i placówek edukacyjnych oraz proponuje się etapy reform i inwestycji mające na celu modernizację krajowych instytucji społecznych i ulepszenie zabezpieczenia społecznego. Plan Ukrainy przyczynia się do realizacji celów społecznych na rzecz inkluzywnego i pokojowego społeczeństwa, wraz z włączaniem grup znajdujących się w trudnej sytuacji, takich jak weterani wojenni i osoby przesiedlone, oraz dbaniem o dobro dzieci. Plan Ukrainy przyczynia się także do równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt oraz praw kobiet i dziewcząt oraz promuje ich prawa, w tym w drodze zachęcania kobiet do pełnego, równego i konstruktywnego udziału w procesach decyzyjnych, a także w drodze zapobiegania przemocy wobec kobiet, przemocy ze względu na płeć i przemocy domowej oraz zwalczania tych zjawisk.
- (13) Oczekuje się, że Plan Ukrainy przyczyni się do ogólnego propagowania praworządności. Proponowane reformy powinny zwiększyć niezależność, rozliczalność, uczciwość i profesjonalizm systemu sądownictwa na wszystkich szczeblach, usprawnić procedury upadłościowe i egzekucyjne, zwiększyć dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz wzmocnić uczciwość, merytokrację i profesjonalizm prokuratury. Plan Ukrainy ma również na celu poprawę zdolności instytucjonalnych i ram prawnych, w tym procedur niezbędnych do weryfikacji obecnego personelu i do wyboru nowego w odpowiednich organach w sposób przejrzysty i merytokratyczny, na rzecz walki z korupcją, a także ma na celu dostosowanie ukraińskich ram prawnych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy do dorobku prawnego Unii i innych globalnych standardów.

- (14) W Planie Ukrainy uznano potrzebę ustanowienia systemu koordynacji, aby zapewnić skuteczne procesy rekonstrukcji i modernizacji na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, a także uznania istotnej roli władz szczebla niższego niż krajowy, w szczególności samorządów lokalnych w tych procesach. W tym względzie środki przewidziane w Planie Ukrainy zasadniczo odzwierciedlają potrzeby regionów i gmin Ukrainy w zakresie odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji. W jednym z horyzontalnych rozdziałów Planu Ukrainy określono role i obowiązki instytucji i agencji państwowych, podstawowe dokumenty dotyczące planowania strategicznego oraz podstawowe zasady procesu rekonstrukcji i modernizacji Ukrainy na szczeblu krajowym i niższym niż krajowy. W Planie Ukrainy zaproponowano etapy, które powinny przyspieszyć reformę decentralizacji w całej Ukrainie i wzmocnić rozwój polityki regionalnej, z uwzględnieniem uprawnień, zadań i obowiązków przypisanych różnym szczeblom sprawowania rządów. Należy wprowadzić mechanizm angażowania władz szczebla niższego niż krajowy w podejmowanie decyzji dotyczących wykorzystania wsparcia w procesie rekonstrukcji na szczeblu lokalnym, wraz z metodyką śledzenia powiązanych wydatków. Ekwiwalent co najmniej 20 % bezzwrotnego wsparcia finansowego w ramach filaru I Instrumentu należy przydzielić na potrzeby władz Ukrainy szczebla niższego niż krajowy, w szczególności samorządów lokalnych, w zakresie odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji, do końca 2027 r.

- (15) Plan Ukrainy stanowi integralną część wysiłków Ukrainy na rzecz utrzymania stabilności finansowej i zapewnienia podstawowego funkcjonowania państwa Ukrainy, w tym dalszego świadczenia podstawowych usług publicznych. Jest to również jedno z głównych narzędzi służących nakreśleniu kluczowego programu reform, rekonstrukcji i inwestycji rządu Ukrainy na okres czterech lat Planu Ukrainy oraz główne narzędzie mobilizowania stabilnego i przewidywalnego finansowania z Unii. Etapy określone w Planie Ukrainy stanowią wyważoną i dobrze ukierunkowaną odpowiedź na potrzeby Ukrainy, zwiększając potencjał wzrostu kraju w perspektywie średnio- i długoterminowej oraz wspierając konwergencję z unijnymi normami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi, bez uszczerbku dla zobowiązań Ukrainy podjętych w ramach prawa międzynarodowego w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich. Zgodnie z wewnętrznymi symulacjami Komisji, jeżeli wszystkie proponowane reformy i inwestycje zostaną w pełni zrealizowane, Plan Ukrainy może zwiększyć PKB Ukrainy o około 6,2 % do końca 2027 r. i o około 14,2 % do 2040 r. w porównaniu ze scenariuszem zakładającym, że Planu Ukrainy nie jest wdrażany i z wyłączeniem efektów drugiej rundy, które również powinny być znaczne.
- (16) Oczekuje się, że Instrument przyczyni się do zapewnienia stabilności budżetowej Ukrainy. W wewnętrznych symulacjach Komisji przewiduje się, że w następstwie wdrażania Instrumentu zadłużenie będzie niższe o około 10 punktów procentowych PKB w porównaniu ze scenariuszem alternatywnym nieprzewidującym wdrażanie Instrumentu. Reformy nakreślone w Planie Ukrainy mają na celu zwiększenie inwestycji, zwiększenie całkowitej produktywności i odporności gospodarczej, a ostatecznie – pobudzenie wzrostu gospodarczego, co zapewni gospodarce Ukrainy solidniejsze podstawy. Wraz z wysoce preferencyjnymi warunkami finansowania, które obniżą płatności z tytułu odsetek i koszty obsługi zadłużenia, wdrożenie Instrumentu i Planu Ukrainy pomoże zatem wspierać stabilność fiskalną i zdolność obsługi długu publicznego.

- (17) Plan Ukrainy ma na celu wzmocnienie wysiłków Ukrainy w kierunku przystąpienia do Unii. Reformy i inwestycje zaproponowane w ramach Planu Ukrainy przyczyniają się do realizacji zaleceń zawartych w opinii Komisji i jej sprawozdaniu analitycznym oraz w sprawozdaniu na temat rozszerzenia UE z 2023 r.², uzupełniają je, a w niektórych obszarach pokrywają się z tymi zaleceniami. Większość jakościowych i ilościowych etapów Planu Ukrainy cechuje szeroka lub częściowa komplementarność z zaleceniami zawartymi w sprawozdaniu na temat rozszerzenia Unii. Wiele środków przewidzianych w Planie ma na celu zbliżenie Ukrainy do standardów i najlepszych praktyk Unii poprzez dalsze dostosowanie do dorobku prawnego Unii w kluczowych obszarach wskazanych w Planie Ukrainy. Ponadto Komisja powinna zapewnić, aby reformy i inwestycje finansowane z Instrumentu na rzecz Ukrainy były zgodne z unijnymi normami i standardami, w tym w sektorze rolnym i w innych odpowiednich sektorach. Takie dostosowanie przyczyniłoby się również do stworzenia warunków niezbędnych do integracji Ukrainy z wewnętrznym rynkiem. Dlatego Plan Ukrainy jest spójny z celami układu o stowarzyszeniu UE–Ukraina obejmującymi pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu oraz wzmacnia te cele. Ponadto skoncentrowanie się w Planie Ukrainy na wzroście gospodarczym stanowi wkład w proces przystąpienia do Unii jako sposób przyspieszenia konwergencji gospodarczej z Unii. Po osiągnięciu etapów jakościowych i ilościowych Planu Ukrainy konieczne będzie podjęcie konkretnych działań wdrożeniowych, które zostaną należycie uwzględnione w ramach procesu akcesyjnego.

² Komisja Europejska, DG ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia, pakiet rozszerzeniowy UE – Ukraina, 2023, COM(2022) 407 final i SWD(2023) 30 final.

- (18) Przygotowanie Planu Ukrainy objęło proces konsultacji prowadzony przez rząd Ukrainy zgodnie z krajowymi ramami prawnymi, określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/792. Proces ten polegał na konsultacjach zarówno w samej Ukrainie, jak i ze społecznością międzynarodową za pośrednictwem wielostronnej platformy koordynacji darczyńców. W Ukrainie rząd skonsultował się z centralnymi organami władzy wykonawczej, odpowiednimi zainteresowanymi stronami, władzami szczebla niższego niż krajowy, społeczeństwem obywatelskim oraz Radą Najwyższą Ukrainy i jej komisjami parlamentarnymi. Proces odbywał się w drodze regularnych konsultacji w różnych formach, w tym w formie prezentacji, warsztatów, kwestionariuszy pisemnych i specjalnych dyskusji. Przez cały okres wdrażania Planu Ukrainy rząd Ukrainy będzie prowadził coroczne konsultacje na temat postępów w realizacji oraz powiązanych etapów jakościowych i ilościowych z Radą Najwyższą Ukrainy oraz, w razie potrzeby, z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

- (19) Plan Ukrainy zawiera odpowiednie ustalenia dotyczące jego wdrażania, monitorowania i sprawozdawczości, aby zapewnić odpowiedni poziom ochrony interesów finansowych Unii. Ukraina powołała krajowego koordynatora w ramach Ministerstwa Gospodarki w celu zapewnienia ogólnej koordynacji, wdrażania i monitorowania Planu Ukrainy. Ministerstwo Finansów ponosi odpowiedzialność za kontrolę wdrażania Planu Ukrainy i realizacji etapów jakościowych i ilościowych. Organy odpowiedzialne za realizację etapów jakościowych i ilościowych będą współpracować z koordynatorem krajowym w celu zapewnienia terminowego wdrożenia. Aby koordynacja i monitorowanie całej pomocy finansowej, której UE udziela Ukrainie, były skuteczne, instytucje zaangażowane w zarządzanie Planem powinny prowadzić regularny dialog i współpracę z Izłą Rozrachunkową Ukrainy. W Planie Ukrainy określono środki mające na celu zapobieganie nieprawidłowościom, nadużyciom finansowym, wszelkim formom korupcji, w tym korupcji na wysokim szczeblu, oraz wszelkim innym nielegalnym działaniom naruszającym interesy finansowe Unii i konfliktom interesów, oraz wykrywanie i eliminowanie tych zjawisk. Określono w nim również środki mające na celu prowadzenie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenie i popieranie oskarżeń w sprawie przestępstw mających wpływ na środki finansowe udostępnione w ramach Instrumentu, a jednocześnie przewidziano mechanizm umożliwiający współpracę sądową z właściwymi organami Unii i jej państw członkowskich. Przedstawiono w nim ustalenia mające na celu uniknięcie podwójnego finansowania pochodzącego z Instrumentu i innych programów unijnych lub od darczyńców. Ukraina powinna również zapewnić odpowiedni poziom informacji i widoczność wdrażania Planu Ukrainy. W szczególności zamówienia finansowane w ramach filaru I Instrumentu powinny opierać się na unijnych standardach określonych w art. 8 i 11 rozporządzenia (UE) 2024/792.

- (20) Ukraina powinna zapewnić, aby na wniosek Komisja, OLAF, Europejski Trybunał Obrachunkowy i, w stosownych przypadkach, Prokuratura Europejska miały pełny dostęp do odpowiednich danych bazowych, które wspierają należyte uzasadnienie wniosków o płatność, zarówno do celów oceny tych wniosków, jak i do celów audytu i kontroli. Ukraina powinna również zgłaszać Komisji nieprawidłowości w wykorzystywaniu środków finansowych, jak tylko takie nieprawidłowości zostaną wykryte.
- (21) Przez cały okres wdrażania Planu Ukrainy, Ukraina powinna zapewnić pełną zgodność z postanowieniami umowy ramowej zawartej z Komisją, zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/792.
- (22) Zgodnie z art. 7 rozporządzenia (UE) 2024/792 państwa członkowskie, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe, międzynarodowe instytucje finansowe lub inne źródła mogą wносить dodatkowe wkłady finansowe na rzecz Instrumentu, w tym Planu Ukrainy. W Planie Ukrainy nie określono wkładów finansowych innych darczyńców na rzecz jego wdrożenia, opisano, w jaki sposób zapewnia on koordynację ze wspólnotą międzynarodową i dostosowanie do podejmowanych przez nią działań, w tym w odniesieniu do programu reform Ukrainy oraz potrzeb inwestycyjnych Ukrainy w celu zapewnienia jej odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji. W tym celu podczas przygotowywania Planu Ukrainy prowadzono konsultacje z grupą G-7 i partnerami z międzynarodowych instytucji finansowych za pośrednictwem wielostronnej platformy koordynacji darczyńców i powiązanych grup ekspertów, a także z państwami członkowskimi. Rząd Ukrainy będzie nadal prowadzić konsultacje i zapewniać odpowiednią koordynację z partnerami międzynarodowymi przez cały okres wdrożenia Planu Ukrainy, aby zagwarantować, że będą oni w stanie wspierać jego cele.

- (23) Zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) 2024/792 wsparcie finansowe w ramach Planu Ukrainy jest udostępniane z zastrzeżeniem spełnienia warunku wstępnego, jakim jest dalsze podtrzymywanie i przestrzeganie przez Ukrainę skutecznych mechanizmów demokratycznych, m.in. wielopartyjnego systemu parlamentarnego i praworządności oraz gwarantowanie poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wsparcie finansowe jest również uzależnione od zadowalającego spełnienia warunków określonych w Planie Ukrainy. W tym kontekście kluczowe elementy Planu to wzmocnienie praworządności, w tym niezawisłości sądownictwa, walka z korupcją, w szczególności korupcją na wysokim szczeblu, zwalczanie prania pieniędzy oraz wzmocnienie reformy administracji publicznej. Z oceny Planu Ukrainy przez Komisję wynika, że Ukraina spełnia warunek wstępny przyznania wsparcia w ramach Instrumentu. Komisja będzie nadal monitorować spełnianie warunku wstępnego przez cały okres udzielania wsparcia w ramach Instrumentu.
- (24) Wsparcie na rzecz Planu Ukrainy udzielane w ramach Instrumentu powinno zapewniać konwergencję Ukrainy z Unią w drodze stopniowego dostosowywania się do podstawowych wartości i norm, wzmacniania instytucji publicznych i przyjmowania dorobku prawnego Unii. W tym celu podczas oceny etapów jakościowych i ilościowych, przeprowadzanej przed każdym dokonaniem wypłaty w ramach Instrumentu, Komisja – mając na uwadze zapewnienie ochrony interesów finansowych Unii – powinna zwracać szczególną uwagę na faktyczne wzmacnianie praworządności, zarządzania i administracji publicznej w Ukrainie, a także na stopniowe zbliżanie przepisów krajowych do dorobku prawnego Unii w odpowiednich sektorach. Zostanie to odzwierciedlone w przeprowadzonej przez Komisję ocenie spełniania warunku wstępnego przyznania wsparcia unijnego określonego w art. 5 rozporządzenia (UE) 2024/792 w okresie poza wsparciem Unii.

- (25) Zasoby finansowe udostępnione na potrzeby Planu Ukrainy zostaną przekazane w formie płatności zaliczkowych i 15 kwartalnych transz rozłożonych na okres 2024–2027 po zadowalającym zrealizowaniu przez Ukrainę odpowiednich etapów jakościowych i ilościowych określonych w związku z wdrażaniem Planu Ukrainy. Kwota każdej transzy zasadniczo odzwierciedla liczbę etapów jakościowych i ilościowych, biorąc również pod uwagę sytuację makroekonomiczną Ukrainy i zdolność obsługi zadłużenia w perspektywie krótkoterminowej.
- (26) Wszystkie etapy jakościowe i ilościowe powinny być ukończone do dnia 31 grudnia 2027 r. Ostatnia rata może zostać wypłacona w pierwszym kwartale 2028 r., odzwierciedlając ukończenie etapów jakościowych i ilościowych w ostatnim kwartale 2027 r.
- (27) Wsparcie udzielane w formie pożyczki ma być finansowane z pożyczek zaciąganych przez Komisję w imieniu Unii na podstawie art. 22 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/792.
- (28) Ukraina zwróciła się w Planie Ukrainy o płatność zaliczkową w wysokości 7 % wsparcia w formie pożyczki, co odpowiada kwocie 1 890 000 000 EUR. Kwota ta powinna zostać udostępniona pod warunkiem wejścia w życie umowy ramowej, która ma zostać zawarta między Unią a Ukrainą na podstawie art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/792, oraz umowy pożyczki, która ma zostać zawarta między Unią a Ukrainą na podstawie art. 22 rozporządzenia (UE) 2024/792, oraz zgodnie z tymi umowami. Płatności zaliczkowe powinny się rozliczać, odliczając je proporcjonalnie od wypłacanych transz.

- (29) Aby zmaksymalizować efekt dźwigni wywoływany wsparciem na rzecz Planu Ukrainy, etapy ilościowe i jakościowe należy realizować w kontekście strukturalnych poziomów odniesienia określonych w porozumieniu dotyczącym instrumentu rozszerzonego wsparcia finansowego MFW dla Ukrainy oraz, gdy to możliwe, w kontekście warunków związanych z programami pomocy finansowej zapewnianymi Ukrainie przez innych darczyńców, bez uszczerbku dla przepisów instrumentów Instrumentu w odniesieniu do ustaleń dotyczących zapewniania finansowania.
- (30) W następstwie pozytywnej oceny Planu Ukrainy przez Komisję należy zatwierdzić tę ocenę oraz określić etapy jakościowe i ilościowe niezbędne do wdrożenia Planu Ukrainy oraz kwotę, która ma zostać udostępniona przez Unię w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego i wsparcia w formie pożyczki dla Ukrainy, należy określić w niniejszej decyzji zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) 2024/792,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1
Zatwierdzenie oceny Planu Ukrainy

Zatwierdza się ocenę Planu Ukrainy przez Komisję na podstawie kryteriów przewidzianych w art. 18 rozporządzenia (UE) 2024/792. Reformy i projekty inwestycyjne opisane w Planie Ukrainy, ustalenia i harmonogram monitorowania i wdrażania Planu Ukrainy, w tym etapów jakościowych i ilościowych, oraz ustalenia dotyczące zapewnienia Komisji, OLAF-owi, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu i, w stosownych przypadkach, Prokuraturze Europejskiej pełnego dostępu do dokumentów i danych bazowych określone są w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2
Wkład finansowy

1. Unia udostępnia Ukrainie wkład finansowy w formie bezzwrotnego wsparcia w wysokości 5 270 000 000 EUR.
2. Wkład finansowy Unii jest udostępniany Ukrainie przez Komisję w transzach zgodnie z załącznikiem do niniejszej decyzji.

3. Uruchomienie transz zgodnie z umową ramową i umową w sprawie finansowania, które mają zostać zawarte zgodnie z art. 9 i 10 rozporządzenia (UE) 2024/792, jest uzależnione od dostępności środków budżetowych i od decyzji Rady podjętej, w następstwie pozytywnej oceny Komisji, zgodnie z art. 26 tego rozporządzenia, stwierdzającej, że Ukraina w zadowalający sposób zrealizowała odpowiednie etapy jakościowe i ilościowe określone w odniesieniu do wdrożenia Planu Ukrainy. Warunkiem dokonania płatności na rzecz Ukrainy jest ukończenie etapów jakościowych i ilościowych określonych w załączniku do niniejszej decyzji. Ostatnie etapy jakościowe i ilościowe muszą zostać ukończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

Artykuł 3

Wsparcie w formie pożyczki

1. Unia udostępnia Ukrainie pożyczkę w maksymalnej wysokości 27 000 000 000 EUR.
2. Wsparcie w formie pożyczki, o którym mowa w ust. 1, jest udostępniane Ukrainie przez Komisję w transzach zgodnie z załącznikiem do niniejszej decyzji. Kwotę 1 890 000 000 EUR udostępnia się jako płatność zaliczkową w wysokości 7 % wsparcia w formie pożyczki udzielonego zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2024/792. Płatności zaliczkowe i transze mogą być wypłacane przez Komisję w jednej racie albo w kilku ratach. Wielkość tych rat zależy od dostępności finansowania.

3. Płatność zaliczkowa, o której mowa w ust. 2, jest uruchamiana z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy ramowej, zawartej na mocy art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/792 i umowy pożyczki zawartej na mocy art. 22 tego rozporządzenia (UE), i zgodnie z tymi umowami. Płatności zaliczkowe rozlicza się, odliczając je proporcjonalnie od wypłacanych transz.
4. Uruchomienie transz zgodnie z umową ramową i umową pożyczki, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu jest uzależnione od dostępności finansowania i od decyzji Rady podjętej, w następstwie pozytywnej oceny Komisji, zgodnie z art. 26 rozporządzenia (UE) 2024/792, stwierdzającej, że Ukraina w zadowalający sposób zrealizowała odpowiednie etapy jakościowe i ilościowe określone w odniesieniu do wdrożenia Planu Ukrainy. Warunkiem dokonania płatności na rzecz Ukrainy jest ukończenie etapów jakościowych i ilościowych określonych w załączniku do niniejszej decyzji. Ostatnie etapy jakościowe i ilościowe muszą zostać ukończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

Artykuł 4
Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w ...

W imieniu Rady
Przewodniczący / Przewodnicząca
